

Den Haag

ADVIEZEN – Welstands- en Monumentencommissie 2

Gemeente Den Haag, 1 september 2021

Locatie:

Videoconferentie

Aanwezig:

Olivier Graeven

Joris Molenaar

Karen van Vliet

plv. Voorzitter

Lid (agendapunt 6)

Lid

Secretaris:

Kirsten van der Plas

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst A voor vaststelling op 1 september 2021

B. INGEKOMEN BOUWPLANNEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Abrikozenstraat 101

Wcie 20210901/202113938

Bouwen (beginselaanvraag): het veranderen en vergroten van de woning Abrikozenstraat 101 door het maken van een dakopbouw (5e bouwlaag) met dakterras en een balkon.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie constateert dat op de onderhavige woning op de hoek Abrikozenstraat en Mient reeds een dakopbouw is geaccordeerd en gerealiseerd. Het vigerend bestemmingsplan maakt geen 2^e dakopbouw mogelijk. De commissie beoordeelt de toevoeging van een 5^e bouwlaag als een verstoring van het bestaande homogene ensemble aan de groene as die de Abrikozenstraat vormt richting het Abrikozenplein. Binnen deze context is een hoogteaccent niet wenselijk. Bovendien heeft het volume een te grote impact op het binnenterrein. Er wordt een zeer ongewenst precedent geschept.

De commissie kan niet instemmen met de toevoeging van een gemetseld balkon ter hoogte van de 2^e verdieping in de voorgevel. Zij beoordeelt deze toevoeging als een verstoring van de compositie van en ritmiek binnen de bestaande gevel.

2 Abrikozenstraat 103

Wcie 20210901/202109540

Bouwen (beginselaanvraag): het veranderen en vergroten van de woning Abrikozenstraat 103 door het plaatsen van een dakopbouw en het dakterras aanpassen.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan niet instemmen met de voorgestelde dakopbouw. Doordat de opbouw aan de voorzijde niet de gehele breedte van de onderliggende woning beslaat, maakt deze beginselaanvraag een uiteindelijk volledige extra bouwlaag op dit blok tussen Mient en Perenstraat onmogelijk. Hiermee blokkeert het voorstel een toekomstige eenduidige bebouwingsstructuur en architectuur. De commissie vraagt de bestaande gevelwand te continueren en benadrukt dat zij een buitenruimte in het zicht aan de voorzijde niet voorstelbaar acht. Mogelijk is, indien in ontwerp overtuigend, een buitenruimte in de vorm

van een zorgvuldig geïntegreerde patio denkbaar, echter achter de voorgevel dient sprake te zijn van programma. Om de inpassing van het voorstel in een bredere context te kunnen beoordelen ziet de commissie graag een tekening van het (mogelijk) toekomstige totaalbeeld over het hele architectonische ensemble en zijn belendingen voorgelegd.

3 Acaciastraat 66

Wcie 20210901/202107720

Bouwen: het veranderen en vergroten van de woning Acaciastraat 66 door het maken van een dakopbouw met dakterras, het veranderen van de indeling en het maken van constructieve doorbraken.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder kon de commissie zich een dakopbouw op deze woning voorstellen en onderschreef zij de hoofdvorm van een setback, zij kon echter niet instemmen met de architectonische uitwerking. In het voorliggende aangepaste ontwerp zijn weliswaar grote stappen gezet, de commissie kan echter, op enkele onderdelen van de architectonische uitwerking, niet instemmen met het ontwerp.

Eerder is voor Acaciastraat 88 een opbouw in setback vergund. De positie en vormgeving van het hekwerk sluit hier zorgvuldig op aan, de maat van de setback lijkt echter niet gelijk waardoor er bij toekomstige herhaling en continuerende gevelwand geen zorgvuldige aansluiting mogelijk is. De commissie vraagt hier aandacht voor.

De compositie van de voorgevel levert een zorgvuldige afsluiting van het bouwblok op. De gevel is rustiger doordat deze zorgvuldig is gerelateerd aan de bestaande onderliggende de gevel. De commissie beoordeelt het zijlicht naast de deur echter als atypisch en vraagt om een enkele of dubbele deur op te nemen.

De commissie beoordeelt de dakranden als voldoende subtiel en de kozijnprofielen (blokprofielen) leveren het gewenste reliëf in de gevel op. De commissie constateert echter dat de steenstrips niet zijn gespecificeerd. Bij gemetselde dakopbouwen is een nauwkeurige afstemming van het nieuwe metselwerk op het bestaande bepalend voor het realiseren van een goed eindbeeld. Daarom vraagt de commissie om duidelijk op de tekening aan te geven dat de nieuwe gevel conform de bestaande zal worden uitgevoerd, namelijk met hetzelfde type en kleur steen, hetzelfde type en kleur voeg, en hetzelfde metselverband. Bij toepassing van steenstrips zoals in dit geval vraagt de commissie om uitsluitend keramische steenstrips te gebruiken en deze tenminste geveldiep de hoek om te zetten.

De commissie constateert een wijziging in de achtergevel ter hoogte van de 2^e verdieping. De voorgestelde nieuwe pui-indeling is denkbaar, de commissie mist echter de detaillering van de overkapping.

Tot slot vraagt de commissie om voor de puien en al het houtwerk RAL9001 toe te passen in plaats van RAL9010.

4 Copernicuslaan 223

Wcie 20210901/202111009

Bouwen: het vergroten van de woning Copernicuslaan 223 door het maken van een dakopbouw met dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Hoewel de commissie zich een dakopbouw op deze woning kan voorstellen kan zij niet instemmen met de voorgestelde hoofdvorm en architectonische uitwerking.

De voorgestelde dakopbouw manifesteert zich door zijn beperkte maat en vormgeving als een te autonoom object op het dak en gaat zwel in volume als in vormgeving geen enkele relatie aan met de bestaande gevelwand. Dit levert geen natuurlijk en gehechte beëindiging van het blok op.

In de directe omgeving komen overwegend schilden voor, zo ook aan de overzijde van de straat. De commissie hecht belang aan een symmetrisch straatprofiel. Zij kan zich een dakopbouw in de vorm van een driezijdig schild voorstellen, eventueel met dakkapellen, als zorgvuldige beëindiging van dit bouwblok. Aan de achterzijde is een rechte gevel met buitenruimte denkbaar. De commissie vraagt om het schild in de voorgevel uit te lijnen op de meest terugliggende gevel. De keuze voor een rode pan ligt, gezien het bestaande kappenlandschap, voor de hand.

Om de inpassing van het voorstel in een bredere context te kunnen beoordelen ziet de commissie graag een tekening van het (mogelijk) toekomstige totaalbeeld over het hele architectonische ensemble en zijn belendingen voorgelegd.

5 De la Reyweg 462

Wcie 20210901/202109065

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten en veranderen van de woning De la Reyweg 462 door het maken van een dakopbouw met een dakterras en vervangen kozijnen voorgevel.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie constateert dat het vigerend bestemmingplan geen dakopbouw mogelijk maakt op dit bouwblok.

Het onderhavige bouwblok maakt onderdeel uit van een groter stedenbouwkundig ensemble. De bebouwing kenmerkt zich door een sterk hiërarchische opzet van hoge en lage volumes. Met de bebouwing langs de La Reyweg in 4 bouwlagen sluit het volume enigszins aan bij de bouwhoogte van 3 bouwlagen aan de overzijde. Dit maakt dat het profiel van de La Reyweg zijn ruimtelijke kwaliteit behoudt door de aanwezigheid van licht en lucht. Met het voorgestelde hogere bouwvolume langs de La Reyweg verandert het straatprofiel dit gaat ten koste van het straatprofiel en de aanwezigheid van licht en lucht.

De onderhavige dakopbouw manifesteert zich door zijn beperkte maat en vormgeving als een te autonoom object op het dak en gaat zowel in volume als in vormgeving geen enkele relatie aan met de bestaande gevelwand. De commissie beoordeelt de gevels als te gesloten en de gevelbekleding als te laagwaardig. Bovendien heeft het volume een te grote impact op het binnenterrein.

6 Dwarskade nabij 36

Wcie 20210901/202113978

Bouwen (beginselaanvraag): het plaatsen van een stalen damwand voorzien van houten schuttingdelen bij de woning Dwarskade 36.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota

De commissie kan niet instemmen met het voorstel. Deze waterrijke woonwijk kenmerkt zich door zijn natuurlijke oevers en naar een lage houten beschoeiing aflopende taluds. De illegaal gebouwde stalen damwand wordt in het onderhavige voorstel bekleed met houten schuttingdelen. Hoewel hout een zachter materiaal is heeft de damwand nog altijd te veel impact op zijn omgeving, de bekleding levert niet de gewenste zorgvuldige inpassing en daarmee hechting met de omgeving op. De commissie suggereert een richting het water aflopend talud met een in deze omgeving passende natuurlijke oeverbeschoeiing. Deze zachtere overgang zal de gewenste hechting opleveren.

7 Hanenburglaan 198

Wcie 20210901/202111547

Bouwen: het vergroten van de woning Hanenburglaan 198 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota .

Eerder stemde de commissie in met de hoofdopzet van de dakopbouw maar had zij nog enkele opmerkingen over de architectonische uitwerking. In het voorliggende aangepaste ontwerp zijn weliswaar stappen gezet; enkele opmerkingen blijven echter staan.

De hekwerken zijn nu voldoende geïntegreerd binnen het ontwerp, de gevels meer in balans, de luifel slanker gedetailleerd en de materialisering en kleurstelling zorgvuldig gerelateerd aan de bestaande architectuur van het bouwblok

De commissie beoordeelt de schuifpui in de achtergevel als een te grote gevelopening en beoordeelt deze als onvoldoende uitgelijnd met de onderliggende puien. Zij vraagt deze pui links uit te lijnen met de onderliggende bestaande indeling. Dit levert een meer evenwichtig gevelbeeld op.

De commissie beoordeelt het stalen spijlenhekwerk als zorgvuldig maar vraagt het hekwerk van een donkere kleurstelling te voorzien in combinatie met het bestaande jaren '50 hekwerk. Dit geldt tevens voor de Franse balkons. De commissie constateert dat de zijgevel ter plaatse van de sparing boven de portiek ontbreekt en dat de steenstrips niet zijn gespecificeerd. Bij gemetselde dakopbouwen is een nauwkeurige afstemming van het nieuwe metselwerk op het bestaande bepalend voor het realiseren van een goed eindbeeld. Daarom vraagt de commissie om duidelijk op de tekening aan te geven dat de nieuwe gevel conform de bestaande zal worden uitgevoerd, namelijk met hetzelfde type en kleur steen, hetzelfde type en kleur voeg, en hetzelfde metselverband. Bij toepassing van steenstrips zoals in dit geval vraagt de commissie om uitsluitend keramische steenstrips te gebruiken

Om de inpassing van het voorstel in een bredere context te kunnen beoordelen ziet de commissie graag een tekening van het (mogelijk) toekomstige totaalbeeld van de voorgevel over het hele bouwblok voorgelegd.

8 Jean Francois van Royenweg 10

Wcie 20210901/202109150

Bouwen: het vergroten van de woning Jean Francois van Royenweg 10 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota .

De commissie gaf eerder aan zich een vergroting van de onderhavige twee-onder-een-kap woning voor kon stellen, zij kon echter niet instemmen met de hoofdvorm en architectonische uitwerking. De bebouwing uit de wederopbouw in deze straat is coherent, kwalitatief hoogwaardig en gaaf en de ensemblewaarde van de verschillende vrijstaande woningen is mede hierdoor hoog. Karakteristiek in deze straat is de toepassing van zeer flauwe schilden hetgeen in hoge mate bijdraagt aan de homogeniteit en hoge ensemblewaarde van de woningen en ertegenover gelegen nog gave ensemble van verzorgingshuis en aanleunwoningen. De commissie beoordeelde de voorgestelde dakopbouw als atypisch en als een te grote inbreuk op de beleving van het ensemble met karakteristieke flauwe kapverdieping.

De commissie kan instemmen met de hoofdvorm in het voorliggende aangepaste ontwerp waarbij het schild wordt doorgezet vanaf de nok richting de achtertuin met een lessenaarsdak. De ruimtelijke beleving blijft dan vanaf de straatzijde grotendeels intact. Zij kan echter niet instemmen met de architectonische uitwerking. Zij beoordeelt de achtergevel als te verticaal geleed. Het doorzetten van de rabatdelen op de vleugels draagt hier negatief aan bij en tast het steenachtige karakter van de architectuur en de wijk aan. De commissie kan zich een metselwerk uiterlijk voorstellen voor een betere relatie met de context, de onderliggende architectuur en de gevelwanden aan dit binnengebied.

Het schild verdraagt aan de straatzijde geen opbouw dan wel dakkapellen. Dakramen zijn denkbaar mits de geslotenheid van het schild gekoesterd wordt. De commissie vraagt de voorgestelde twee dakramen in maatvoering te reduceren en zorgvuldig te integreren binnen het schild. Zij constateert dat de detaillering van de dakramen ontbreekt. De commissie vraagt om de kleuren (met kleurcodes) te specificeren, passend binnen het kleurenpalet van het bestaande pand.

9 Jean Francois van Royenweg 8

Wcie 20210901/202109149

Bouwen: het vergroten van de woning Jean Francois van Royenweg 8 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan wordt getoetst aan de Welstandsnota .

De commissie gaf eerder aan zich een vergroting van de onderhavige twee-onder-een-kap woning voor kon stellen, zij kon echter niet instemmen met de hoofdvorm en architectonische uitwerking. De bebouwing uit de wederopbouw in deze straat is coherent, kwalitatief hoogwaardig en gaaf en de ensemblewaarde van de verschillende vrijstaande woningen is mede hierdoor hoog. Karakteristiek in deze straat is de toepassing van zeer flauwe schilden hetgeen in hoge mate bijdraagt aan de homogeniteit en hoge ensemblewaarde van de woningen en ertegenover gelegen nog gave ensemble van verzorgingshuis en aanleunwoningen. De commissie beoordeelde de voorgestelde dakopbouw als atypisch en als een te grote inbreuk op de beleving van het ensemble met karakteristieke flauwe kapverdieping.

De commissie kan instemmen met de hoofdvorm in het voorliggende aangepaste ontwerp waarbij het schild wordt doorgezet vanaf de nok richting de achtertuin met een lessenaarsdak. De ruimtelijke beleving blijft dan vanaf de straatzijde grotendeels intact. Zij kan echter niet instemmen met de architectonische uitwerking. Zij beoordeelt de achtergevel als te verticaal geleed. Het doorzetten van de rabatdelen op de vleugels draagt hier negatief aan bij en tast het steenachtige karakter van de architectuur en de wijk aan. De commissie kan zich een metselwerk uiterlijk voorstellen voor een betere relatie met de context, de onderliggende architectuur en de gevelwanden aan dit binnengebied.

Het schild verdraagt aan de straatzijde geen opbouw dan wel dakkapellen. Dakramen zijn denkbaar mits de geslotenheid van het schild gekoesterd wordt. De commissie vraagt de voorgestelde twee dakramen in maatvoering te reduceren en zorgvuldig te integreren binnen het schild. Zij constateert dat de detaillering van de dakramen ontbreekt. De commissie vraagt om de kleuren (met kleurcodes) te specificeren, passend binnen het kleurenpalet van het bestaande pand.

10 Populierstraat 9

Wcie 20210901/202105538

Bouwen (beginselaanvraag): het verzoek om afwijking bestemmingsplan voor het vergroten van de woning Populierstraat 9 door het maken van een dakopbouw met dakterras.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie constateert dat het vigerend bestemmingplan geen dakopbouw mogelijk maakt op dit bouwblok. Het betreffende bouwblok bestaat uit drie lagen met een plat dak. De bebouwing vormt een overgang richting de drielaagse bebouwing aan de leplaan. In hiërarchie is de leplaan een hoofdverkeersroute met een breed profiel en is de onderhavige bebouwing hier ondergeschikt aan. Met de toevoeging van een extra bouwlaag wordt een te grote schaal geïntroduceerd in relatie tot de context.

11 Saffierhorst 43

Wcie 20210901/202107722

Bouwen: het vergroten van de woning Saffierhorst 43 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota .

Eerder kon de commissie zich een dakopbouw op de bouwblok voorstellen maar kon zij niet instemmen met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

Het onderhavige pand is het een-na-laatste in een rij van vijf begin jaren '60 gebouwde tweelaagse woningen. De bestaande gevelindeling, een compositie van metselwerk penanten met invullingen van geglazuurde steen en witte horizontale lijnen, is kenmerkend voor deze periode. De commissie onderschrijft de keuze om in vormgeving te relateren aan de bestaande architectuur, dit levert de gewenste hechting op. Aan de voorzijde is de doorgemetselde gevel met behoud van de bestaande daklijst overtuigend echter het uitvullen van het gehele bouwvlak is dit niet. De commissie vraagt om aan de achterzijde een setback van 1 meter te realiseren. Dit levert kwaliteit voor de achterstraat op en zorgt in de toekomstige situatie voor minder massieve kopgevels.

Ten aanzien van de detaillering beoordeelt de commissie het boeiiboord als te fors. Zij vraagt om een meer verfijnde vormgeving en afstemming op de betonnen band boven de begane grond zone. De commissie beoordeelt de detaillering van de kozijnen als te vak, zij vraagt meer reliëf aan te brengen o.a. door de toepassing van meer negge. Zij twijfelt over de invulling van de borstwering onder de ramen van de opbouw en vraagt de architect om 2 opties te onderzoeken en aan de commissie voor te leggen. De 1^e met de geglazuurde donkere steen en de 2^e met de bestaande gele steen.

Bij een volgende behandeling van dit plan ziet de commissie deze opties graag verwerkt in een tekening van het mogelijk toekomstige eindbeeld van de totale dakopbouw voor het gehele blok, om de gevelindeling in een bredere context te kunnen beoordelen.

Zij vraagt om een echte steen toe te passen en geen steenstrips. Bij gemetselde dakopbouwen is een nauwkeurige afstemming van het nieuwe metselwerk op het bestaande bepalend voor het realiseren van een goed eindbeeld. Daarom vraagt de commissie om duidelijk op de tekening aan te geven dat de nieuwe gevel conform de bestaande zal worden uitgevoerd, namelijk met hetzelfde type en kleur steen, hetzelfde type en kleur voeg, en hetzelfde metselverband.

12 Van den Boschstraat 287

Wcie 20210901/202113272

Bouwen: het veranderen en vergroten van de woning Van den Boschstraat 287 door het maken van een dakopbouw met dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota .

Hoewel de commissie zich een dakopbouw op deze woning voor kan stellen kan zij niet instemmen met de hoofdvorm en architectonische uitwerking. De commissie constateert dat er, verderop in het bouwblok op nummer 287, een dakopbouw met schild is geaccordeerd en vergund. Hoewel deze woning tot een andere architectonische eenheid behoort dan de onderhavige is het essentieel dat de opbouwen zorgvuldig op elkaar aansluiten ten behoeve van een eenduidige beëindiging van het bouwblok.

De commissie kan zich gezien bovenstaande een dakopbouw in de vorm van een schild voorstellen uitgelijnd op het terug gelegen geveldeel boven de portiek. Met een helling van 60 graden wordt zorgvuldig aangesloten op nummer 187. De overgang met het naastgelegen architectonisch ensemble dient opgelost te worden met een schuin dakschild. In de achtergevel is onvoldoende zorgvuldig gerelateerd aan de bestaande onderliggende architectuur. De commissie beoordeelt in zijn algemeenheid als te gesloten en het verticaal gelede venster als atypisch. Om de inpassing van het voorstel in een bredere context te kunnen beoordelen ziet de commissie graag een tekening van het (mogelijk) toekomstige totaalbeeld over het hele architectonische ensemble en zijn belendingen voorgelegd. De commissie vraagt tot slot om de toe te passen kleuren te specificeren in kleurcodes.

13 Van der Capellenstraat 88 en 90

Wcie 20210901/202114404

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten van de woningen Van der Capellenstraat 88 en 90 door het maken van 2 dakopbouwen.

Dit plan is, in overleg met de projectinspecteur, van deze agenda gehaald.

14 Weteringkade 27 tot en met 41

Wcie 20210901/202110976

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten van de woningen Weteringkade 27 tot en met 41 door het maken van dakopbouwen.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota .

Hoewel de commissie zich dakopbouwen op het onderhavige bouwblok kan voorstellen en de keuze voor een schild onderschrijft kan zij niet instemmen met de architectonische uitwerking.

De commissie beoordeelt de a-symmetrie in het dakprofiel als onrustig en de dakhelling als te steil. Zij kan niet instemmen met zowel de hoeveelheid als de positie van de dakkapellen in de voor- en achtergevels. Zij vraagt het aantal dakkapellen terug te brengen en onderzoek te doen naar een zorgvuldige positie van de dakkapellen binnen het dakvlak en het algehele gevelontwerp. Het schild dient zich in lijn met de voorgevel te ontwikkelen en niet als setback, Een Frans balkon achter de borstwering is eventueel denkbaar.

De commissie beoordeelt de hoekarticulatie als te versnipperd door de toepassing van een buitenruimte. Met een doorlopend dakschild met Frans balkon zou de gewenste homogeniteit bereikt kunnen worden. De commissie vraagt aandacht voor de verspringingen in de achtergevel en vaagt hier meer rust in te brengen.

Er is nu te veel vanuit het programma ontworpen, dit levert een onrustig kappenlandschap op. In de bestaande gevelwand is sprake van veel diversiteit, de commissie vraagt om deze karakteristieken uit de bestaande gevels als uitgangspunt te nemen voor het ontwerp van de dakopbouwen. Deze zijn nu te generiek ontworpen.

Ten aanzien van de detaillering beoordeelt de commissie de keuze voor sandwichpanelen te laagwaardig en de kleur aluminiumgrijs (RAL 9007) als te licht. Het kleurenpalet dient zorgvuldig afgestemd te worden op de bestaande architectuur.

Olivier Graeven

Piv. voorzitter Welstands- en Monumentencommissie